Ruprechtov | Detail mlýna

Identifikační údaje

Adresa	Ruprechtov 213 683 04
Okres	Vyškov
Katalogové číslo	Burian 473
Katastrální území	Ruprechtov
GPS	49° 19' 57.5'' 16° 50' 52.9''
Mapová značka	Holandský / Objekt s částí technologie
Poloha vůči obci	Na S okraji obce
Číslo kulturní památky	23061/7-3818 z r. 1970 otevřít list NPÚ
Přístupnost	Muzeum s průvodcem
Rok stavby	1873
Rok zániku	

Stručný popis

Velmi zajímavou historii má mlýn v Ruprechtově. V roce 1873 zde byl postaven mlýn holandského typu o průměru 8,4 m a výšce cca 12 m se čtyřmi perutěmi. V roce 1882 vichřice zničila celou střešní konstrukci s hlavním hřídelem, převody i částí zdiva. Mlynář Cyril Wágner se rozhodl mlýn modernizovat způsobem, který viděl v Americe. Po odzkoušení na modelu vyrobil v letech 1882-84 dvoutunovou větrnou Halladayovu turbínu o průměru 9,6 m, s plochou 22 m2 a umístil ji na střechu původního mlýna. Turbína je tvořena jednou řadou žaluziových polí centrálně stavitelných a dvojitým směrovým kormidlem. Celá rekonstrukce stála 5 600 rakouských zlatých. Asi dvojnásobně se tím zvýšil výkon mlýna, který nyní za příznivého větru dokázal semlet až 10 q meliva za den. Mlýn pracoval bez závad do roku 1890, kdy ho opět poškodila vichřice. Po opravě fungoval nejméně dalších 40 let. Na snímcích z roku 1937 je již vidět poškození turbíny. Po válce nebyl provoz obnoven a mlýn, který převzalo zemědělské družstvo, začal chátrat. Byl používán například jako sklad nebo klubovna pionýrů.
Smutný byl i osud mlynáře Wágnera. Stavbou turbíny a její opravou v roce 1890 se tak zadlužil, že musel mlýn prodat. Po opakované změně majitele nakonec kupuje mlýn v roce 1930 Jan Tesař, dědeček dnešní majitelky. Ta se po roce 1989 rozhodla turbínu rekonstruovat. V letech 1992 až 95 se jí s manželem podařilo vytvořit podle dobových fotografií technickou dokumentaci, zajistit sponzory i výrobu nové turbíny. Rekonstrukce se podařila a v rámci dnů evropského dědictví v roce 1998 byl mlýn zpřístupněn veřejnosti. Halladyova turbína na Ruprechtovském mlýně je nejen našim, ale i SVĚTOVÝM UNIKÁTEM. Proto je mlýn navržen do seznamu památek UNESCO. Ve vnitřních prostorech jsou skloubeny zbytky původního technického vybavení s nábytkem pro pobyt rekreantů. Mlýn je veřejnosti přístupný vždy v říjnu, jinak po domluvě s průvodcem.

Historie

Architektura

Stav nemovitosti	Částečně adaptován
Typ	Holandský
Dominantní stavební konstrukce	Zděná - kamenná

Historické prvky **Exteriér**

- Kamenické prvky
- Krov
- Natáčení (mlýna, střechy, turbíny)
- Okna

Parametry

Informace zpracované a platné k 10pm30Europe/Prague.f2017Mon, 10 Apr 2017 21:58:58 +020004pm30. Technologie

Technologické vybavení
- Existující torzo obyčejného složení (Počet: 2)

Popis technologického vybavení

Technologické vybavení

Stopy po neexistující mlýnské technologii

Doplňkový provoz

Doplňkový provoz - popis

Historické prvky
- mlecí kámen
  - pískovcový kámen (Počet: 4)
- převody
- svislá hřídel (Kovová)
- řemenice
- větrná turbína (Halladayova turbína)

Parametry

Literatura a prameny Zajímavosti Ostatní Fotogalerie Základní obrázky

Současné fotografie - objekt v krajině

Současné fotografie - technologické vybavení

Historické fotografie a pohlednice

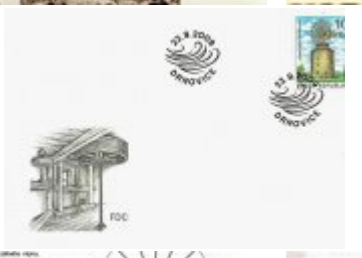

Ostatní

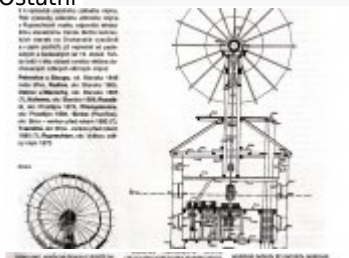

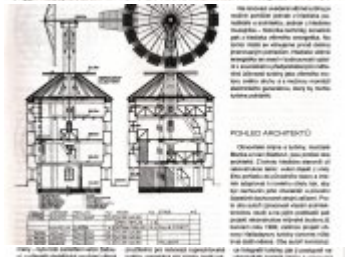
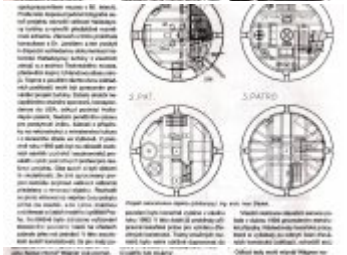

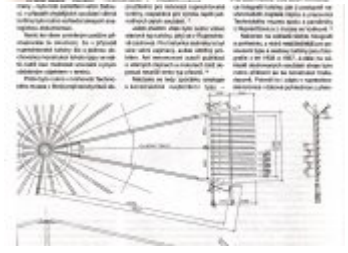

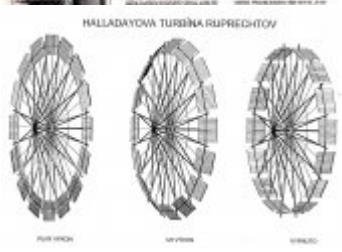

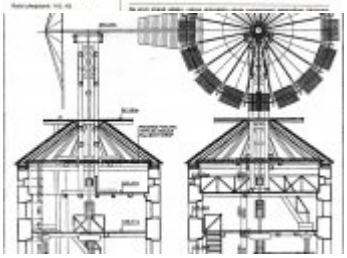

Plány - stavební a konstrukční